

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Miljötillsyn 2010, kross, betong & asfalt – rapport

September 2009 till december 2010

Skanskas kross i Larsboda, Farsta

foto: Barbro Olander

En rapport från Miljöförvaltningen
Anders Lundin

December 2010

INNEHÅLL

1	Verksamheter för kross, betong och asfalt	5
1.1	Krossar	5
1.2	Asfaltsverk	6
1.3	Betongfabriker.....	6
2	Tillsynen	7
3	Miljöarbetet inom branschen	8
3.1	Krossarna.....	8
3.1.1	NCC Sköndalskrossen	8
3.1.2	NCC Skrubbakrossen	8
3.1.3	Skanska Farstakrossen.....	8
3.2	Betongfabrikerna m fl.	8
3.2.1	Skanska Farsta betongfabrik.....	8
3.2.2	Betongindustri Värtan	8
3.2.3	Betongindustri Hammarby	9
3.2.4	Weber Liljeholmen	9
3.2.5	Cementa Liljeholmen	9
3.3	Asfaltsverken.....	9
3.3.1	Peab asfalt Västberga	9
3.3.2	Binab asfalt Akalla	9

1 VERKSAMHETER FÖR KROSS, BETONG OCH ASFALT

Den här tillsynsrapporten beskriver de fasta anläggningar som finns i Stockholm. Fasta anläggningar är sådana anläggningar som ligger på samma plats under flera år. Motsatsen är mobila eller tillfälliga anläggningar som ställs upp på en plats under en kortare tid t.ex. för ett vägbygge.

Verksamheter för kross, betong och asfalt omfattar produktionsanläggningar som krossar bergmaterial, tillverkar betong och torrbruk samt tillverkar asfalt och gjutasfalt. Gemensamt för alla anläggningarna är att de är använder stora mängder bergmassor, sand och naturgrus i sin verksamhet.

Inom Stockholms län förbrukas varje år ca 13 miljoner ton bergkross och naturgrus. Eftersom naturgrus är en ändlig resurs finns det ett starkt intresse att minska andelen naturgrus till förmån för bergkross och återvunnet krossmaterial.

Då de färdiga produkterna är relativt billiga så slår transportkostnaderna snabbt igenom. Företagen arbetar därför mycket med att förbättra logistiken. Betong och i viss mån asfalt är färskvara och får inte ligga alltför långt från mottagaren för att hålla kvalitén vid leverans.

1.1 Krossar

Vi har idag tre fasta krossar inom kommunen. Med fasta krossar menas här anläggningar som är stationerade på samma ställe under åtminstone ett par år.

De fasta krossarna ligger i Larsboda industriområde i Farsta, Skrubba och på Stora Sköndal. Anläggningarna ägs av Skanska (Farsta) och NCC (Skrubba och Sköndal). Områdena kring Larsboda och stora Sköndal är idag föremål för planering av bostäder och krossverksamheten kommer på sikt att försvinna.

Förutom fasta krossar finns det varje år ett antal entreprenadkrossar som under en kortare tid är placerade vid något bygge. Dessa brukar vara uppställda under några veckor till några månader för att sedan avetableras. Någon enstaka kan vara uppställd upp till ett år.

Det finns inga berg- eller grustäkter inom Stockholm stad. Krossarna krossar entreprenadberg dvs. utsprängt berg som körts till krossen från något bygge.

Miljöpåverkan utgörs av främst av buller och damm. Utläckage av kväveföreningar kan vara en miljöpåverkan om den sprängsten som kommer in till krossen är förorenad med sprängämnesrester.

1.2 Asfaltsverk

Idag finns två stationära asfaltsverk inom kommunen. Det är Binab, ett gjutasfaltsverk som ägs av NCC och Peabs asfaltsverk i Västberga industriområde.

Den vanliga asfalten används framförallt till vägbeläggning. Gjutasfalt används till att skapa ett tätskikt på t.ex. broar, parkeringsdäck och innergårdar för att dessa inte ska frysa sönder av nedträngande vatten.

Under senare år har intresset ökat för att utnyttja gammal asfalt som brutits eller frästs upp i samband med att vägar läggs om eller renoveras. All gammal asfalt kan dock inte användas då en del äldre asfalt innehåller höga halter av cancerframkallande ämnen.

Miljöpåverkan utgörs av främst av buller och stoftutsläpp. Om asfaltsproduktionen inte sköts kan luktproblem uppstå

1.3 Betongfabriker

I Stockholm finns tre betongfabriker, en torrbruksfabrik och en cementdepå. Utöver dessa kan det tidvis finnas tillfälliga betongfabriker som ställs upp i samband med större entreprenader.

En torrbruksfabrik tillverkar betong i säck som man sedan blandar med vatten. Dessa säljs sedan till byggen och till byggvaruhandeln.

En cementdepå är ett mellanlager där cement kommer med båt från ex Slite på Gotland och distribueras ut med lastbil till betongfabrikerna.

Betongfabrikerna ligger i Värtan, Hammarbyhamnen och i Larsboda industriområde i Farsta. Anläggningarna ägs av Betongindustri (Värtan och Hammarbyhamnen) samt av Skanska (Farsta). Torrbruksfabriken ägs av Weber och ligger på Liljeholmen. Cementdepån ägs av Cementa och ligger på Liljeholmen.

Samtliga anläggningar är anmälningspliktiga enligt miljöbalken förutom Cementa som är tillståndspliktigt pga. sin hamnverksamhet. Cementa är för närvarande under tillståndsprövning.

Miljöpåverkan utgörs av främst av buller och stoftutsläpp.

2 TILLSYNEN

Samtliga anläggningar besöks minst vart tredje år. Tillsynsbesöken är idag förutom villkorskontroll koncentrerade på tillsyn av hantering och förvaring av kemikalier, kontroll av stoftutsläpp och damning, företagets egenkontroll samt uppföljning av tidigare kända brister som framkommit vid inspektioner eller vid genomgång av verksamheters egenkontroll. Andra områden som alltid beaktas är transporter, energiförbrukning samt utbyte av kemikalier.

Då Cementa är en tillståndspliktig verksamhet ska de årligen komma in med en miljörapport. Vid genomgång kontrolleras förutom att den kommit in i tid vilka förändringar som skett och beslutat av miljöarbetet.

De andra anläggningarna lämnar in en årsrapport som beskriver vad som hänt på företaget under det gångna året.

Förvaltningen deltar i samråd och remissarbete i tillståndsprocessen samt ansvarar för remissarbete, miljöbedömning och beslut i anmälningsärenden.

När verksamheter läggs ner eller flyttas läggs tid på kontroll av eventuella markföroreningar på grund av risken för oljeföroreningar. Vid klagomål sker utredningar. Därutöver sker kontakter med andra tillsynsmyndigheter, allmänhet och konsulter.

3 MILJÖARBETET INOM BRANSCHEN

Branschens effektindikator i ILS är:” Antal befogade klagomål på damning och buller ska vara 0”. Inga klagomål har inkommit. Målet är därmed uppfyllt.

3.1 Krossarna

3.1.1 NCC Sköndalskrossen

Anläggningen inspekterades hösten 2009 utan anmärkningar. Egenkontrollen på anläggningen bedöms som god. Årsrapporten är utan anmärkning.

3.1.2 NCC Skrubbakrossen

Anläggningen inspekterades hösten 2009 utan anmärkningar. Egenkontrollen på anläggningen bedöms som god. Tidigare har vi haft klagomål på anläggningen angående damning från upplagshögarna. Tidigare mätningar har visat förhöjda kvävehalter nedströms anläggningen vilket lett till att bolaget ställt högre krav på bevattning av berg i samband med utsprängningar. Årsrapporten är utan anmärkning.

3.1.3 Skanska Farstakrossen

Anläggningen inspekterades hösten 2010 utan anmärkningar. Anläggningen har tidigare haft stora problem med damning från upplagshögarna vilket lett till befogade klagomål från omgivande industrier. Bolaget har köpt in bättre ”vattenkanoner” samt flyttat utfarten från anläggningen. Åtgärderna bedöms som lyckade och under det senaste året har vi inte haft några klagomål. Egenkontrollen bedöms som god. Årsrapporten är utan anmärkning.

3.2 Betongfabrikerna m fl.

3.2.1 Skanska Farsta betongfabrik

Betongfabriken inspekterades hösten 2010 utan anmärkningar. Inspektionen gjordes översiktligt i samband med inspektionen av Farstakrossen på samma område. Synpunkter har kommit på att den närliggande Forsån ibland är grumlig varför anläggningens hantering av betongrester ska inspekteras i vår. Egenkontrollen bedöms som god. Årsrapporten utan anmärkning.

3.2.2 Betongindustri Värtan

Översiktlig inspektion utfördes under våren 2010. Inspektionen gjordes oanmäld i samband med inspektion av annan verksamhet. Inspektionen var utan anmärkningar. Årsrapporten var utan anmärkning och egenkontrollen bedöms som god.

3.2.3 Betongindustri Hammarby

Anläggningen är en samlokaliserad anläggning med Jehanders grus AB. Anläggningen tar emot sand med båt. Sanden transporteras med transportband in i fabriken. Under året har det kommit in klagomål på att det varit olja i Hammarbykanalen och att det hängt ihop med grustransporterna. Vi har vid inspektion inte hittat något samband mellan oljeförekomsten och grustransporterna. Egenkontrollen bedöms som god. Årsrapporten utan anmärkning.

3.2.4 Weber Liljeholmen

Webers torrbruksfabrik på Liljeholmen inspekterades under december 2010. Anläggningen kommer att flytta inom något år. Vi kommer bevaka flytten och se till att det sker saneringar om så behövs. Vid inspektionen framkom inget att anmärka mot. Egenkontrollen är under omarbetning och kommer gås igenom under våren.

3.2.5 Cementa Liljeholmen

Cementas cementdepå på Liljeholmen inspekterades under hösten. Verksamheten förelades att åtgärda en golvbrunn som fanns i ett cisternrum.

Cementa är idag tillståndspliktig och är under tillståndsprövning.

Cementa har lämnat in en miljörapport då verksamheten är tillståndspliktig. Förvaltningen har granskat och godkänt den.

Det pågår ett arbete med att hitta en ny lokalisering för Cementa. Ett förslag på ny plats är Värtahamnen. Förvaltningen känner i dagsläget inte till hur långt förhandlingarna har kommit.

3.3 Asfaltsverken

3.3.1 Peab asfalt Västberga

Verksamheten flyttade till Västberga för ett par år sedan då Hornsbergsfabriken lades ned. Anläggningen är ny och välplanerad. Peab gör återkommande utsläppsmätningar av stoft från anläggningen och man kan konstatera att de nu släpper ut ca en tiondel så mycket stoft som det gamla asfaltsverket. Man arbetar aktivt för att kunna använda mer återvunnen asfalt i produktionen.

Anläggningen inspekterades hösten 2009.

Egenkontrollen bedöms som god. Årsrapporten utan anmärkning.

3.3.2 Binab asfalt Akalla

Gjutasfaltsverket inspekterades under december 2010. Inga större anmärkningar noterades vid besöket. Egenkontrollen är under uppdatering och vi kommer gå igenom den med företaget under våren. Tidigare har vi tidvis haft klagomål på lukt från verket men dessa upphört sen verket delvis ändrat produktionen.